

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

ĐẶNG HOÀN KIẾM

**TỔ CHỨC GIÁO DỤC MÔI TRƯỜNG
CHO HỌC SINH TRUNG HỌC PHỔ THÔNG,
THÔNG QUA KHẢO SÁT THỰC TRẠNG Ô NHIỄM
Ở LÀNG NGHỀ HUYỆN ĐÔNG HÙNG,
TỈNH THÁI BÌNH**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

THÁI NGUYÊN - 2015

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

ĐẶNG HOÀN KIẾM

**TỔ CHỨC GIÁO DỤC MÔI TRƯỜNG
CHO HỌC SINH TRUNG HỌC PHỔ THÔNG,
THÔNG QUA KHẢO SÁT THỰC TRẠNG Ô NHIỄM
Ở LÀNG NGHỀ HUYỆN ĐÔNG HUNG,
TỈNH THÁI BÌNH**

**Chuyên ngành: QUẢN LÝ GIÁO DỤC
Mã số: 60 14 01 14**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: TS. MAI CÔNG KHANH

THÁI NGUYÊN - 2015

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan những số liệu và kết quả nghiên cứu trong luận văn này là trung thực chưa hề được sử dụng và công bố ở bất kỳ một công trình nào khác.

Tôi xin cam đoan rằng các thông tin trích dẫn luận văn đều được chỉ rõ nguồn gốc.

Thái Nguyên, tháng 4 năm 2015

Tác giả

Đặng Hoàn Kiếm

LỜI CẢM ƠN

Xin chân thành cảm ơn Ban Giám hiệu, các thầy cô giáo của trường Đại học Sư phạm Thái Nguyên đã tận tình giảng dạy, truyền đạt những kiến thức và kinh nghiệm quý báu về quản lý, quản lý giáo dục. Những kiến thức đã học, giúp tôi nghiên cứu, học tập và ứng dụng thực tiễn trong công việc.

Xin cảm ơn toàn thể cán bộ, nhân viên trường Đại học Sư phạm Thái Nguyên đã tạo mọi điều kiện thuận lợi trong suốt thời gian tôi học tập và nghiên cứu tại nhà trường.

Xin chân thành cảm ơn lãnh đạo Sở Giáo dục và Đào tạo, Sở Tài nguyên và Môi trường tỉnh Thái Bình, UBND huyện Đông Hưng, Ban Giám hiệu các trường THPT trong huyện, Chính quyền và nhân dân địa phương các làng nghề đã tận tình giúp đỡ tôi trong quá trình khảo sát tại các cơ quan và địa phương.

Xin cảm ơn toàn thể đồng nghiệp bạn bè, gia đình đã tạo điều kiện, động viên, giúp đỡ cho tác giả hoàn thành chương trình học tập và hoàn tất luận văn này.

Một lần nữa xin chân thành tiếp thu mọi sự đóng góp ý kiến của các thầy cô, tập thể hội đồng khoa học để đề tài có tính hiệu quả cao, góp phần vào công tác giáo dục toàn diện trong các nhà trường.

Xin chân thành cảm ơn!

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN.....	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT.....	iv
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	v
DANH MỤC CÁC SƠ ĐỒ	vi
MỞ ĐẦU.....	1
1. Tính cấp thiết của đề tài.....	1
2. Mục đích nghiên cứu	3
3. Khách thể và đối tượng nghiên cứu.....	3
5. Phạm vi nghiên cứu	3
6. Phương pháp nghiên cứu	4
7. Cấu trúc của luận văn	4
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN TỔ CHỨC GIÁO DỤC MÔI TRƯỜNG CHO HỌC SINH THPT Ở LÀNG NGHỀ.....	5
1.1. Tổng quan vấn đề nghiên cứu.....	5
1.1.1. Nghiên cứu của thế giới về môi trường và giáo dục môi trường.....	5
1.1.2. Nghiên cứu của Việt Nam về môi trường, giáo dục môi trường	6
1.2. Một số khái niệm cơ bản liên quan đến môi trường, giáo dục môi trường cho học sinh THPT ở làng nghề	7
1.2.1. Môi trường.....	7
1.2.2. Ô nhiễm môi trường	9
1.2.3. Giáo dục môi trường.....	10
1.2.4. Học sinh trung học phổ thông	12
1.2.5. Ô nhiễm làng nghề.....	15
1.3. Tổ chức giáo dục môi trường cho học sinh THPT ở làng nghề	15
1.3.1. Mục tiêu giáo dục môi trường cho học sinh THPT	15
1.3.2. Nội dung giáo dục môi trường cho học sinh THPT	17

1.3.3. Phương pháp giáo dục môi trường cho học sinh THPT.....	18
1.3.4. Các hình thức tổ chức giáo dục môi trường cho học sinh THPT	20
1.3.5. Giáo dục môi trường thông qua hoạt động kiểm tra, đánh giá.....	22
1.4. Tầm quan trọng của việc tổ chức giáo dục môi trường cho học sinh THPT	23
Kết luận chương 1.....	25
Chương 2: KHẢO SÁT THỰC TRẠNG Ô NHIỄM Ở LÀNG NGHỀ VÀ CÔNG TÁC TỔ CHỨC GIÁO DỤC MÔI TRƯỜNG CHO HỌC SINH THPT HUYỆN ĐÔNG HUNG, TỈNH THÁI BÌNH.....	
2.1. Đặc điểm kinh tế - xã hội huyện Đông Hưng tỉnh Thái Bình	26
2.2. Giáo dục THPT huyện Đông Hưng tỉnh Thái Bình	27
2.2.1. Quy mô trường lớp, số lượng học sinh.....	27
2.2.2. Đội ngũ giáo viên, cán bộ quản lý.....	27
2.2.3. Chất lượng giáo dục toàn diện.....	28
2.3. Khảo sát thực trạng ô nhiễm ở làng nghề.....	30
2.3.1. Khái quát về các làng nghề.....	30
2.3.2. Ô nhiễm ở các nhóm làng nghề.....	30
2.3.3. Nhận thức của người dân về tầm quan trọng của môi trường.....	36
2.4. Tổ chức giáo dục môi trường cho học sinh THPT ở làng nghề	38
2.4.1. Nhận thức của các cấp quản lý về giáo dục môi trường	38
2.4.2. Nhận thức của đội ngũ cán bộ quản lý nhà trường về giáo dục môi trường	39
2.4.3. Nhận thức của đội ngũ giáo viên về giáo dục môi trường	39
2.4.4. Nhận thức của học sinh THPT về giáo dục môi trường.....	40
2.4.5. Thực trạng tổ chức giáo dục môi trường cho học sinh THPT.....	42
2.5. Đánh giá chung về thực trạng tổ chức giáo dục môi trường cho học sinh THPT ở làng nghề.....	48
2.5.1. Những ưu điểm.....	48
2.5.2. Những hạn chế.....	49
2.5.3. Nguyên nhân của thực trạng.....	49
Kết luận chương 2.....	51

Chương 3: BIỆN PHÁP TỔ CHỨC GIÁO DỤC MÔI TRƯỜNG CHO HỌC SINH TRUNG HỌC PHỔ THÔNG Ở LÀNG NGHỀ HUYỆN ĐÔNG HUNG, TỈNH THÁI BÌNH.....	52
3.1. Nguyên tắc đề xuất các biện pháp	52
3.1.1. Nguyên tắc đảm bảo tính khoa học	52
3.1.2. Nguyên tắc đảm bảo tính thực tiễn.....	52
3.1.3. Nguyên tắc đảm bảo tính đồng bộ.....	53
3.1.4. Nguyên tắc đảm bảo tính khả thi.....	53
3.2. Biện pháp tổ chức giáo dục môi trường cho học sinh trung học phổ thông ở làng nghề huyện Đông Hưng tỉnh Thái Bình	54
3.2.1. Nâng cao nhận thức đối với đội ngũ giáo viên, cán bộ quản lý về tầm quan trọng của việc tổ chức giáo dục môi trường cho học sinh ở làng nghề.....	54
3.2.2. Xây dựng kế hoạch tổ chức giáo dục môi trường cho học sinh trung học phổ thông ở làng nghề	57
3.2.3. Xây dựng nội dung giáo dục môi trường ở làng nghề cho học sinh trung học phổ thông	60
3.2.4. Tổ chức giáo dục môi trường cho học sinh thông qua dạy học tích hợp, lồng ghép gắn với các hoạt động ở làng nghề	62
3.2.5. Tổ chức giáo dục môi trường thông qua các hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp	70
3.2.6. Phối kết hợp các lực lượng trong và ngoài nhà trường tổ chức giáo dục môi trường cho học sinh ở làng nghề	74
3.3. Mối quan hệ của các biện pháp đề xuất.....	78
3.4. Thăm dò sự cần thiết và tính khả thi của các biện pháp.....	79
Kết luận chương 3.....	82
KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ.....	83
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	86
PHỤ LỤC	

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

BGH	:	Ban giám hiệu
BOD	:	Biochemical Oxygen Demand (Nhu cầu ô xi hóa)
BOD5	:	Biochemical Oxygen Demand 5 :Là lượng ô xi cần thiết để ô xi hóa hết các chất hữu cơ và sinh hóa do vi khuẩn (có trong nước nói chung và nước thải nói riêng) gây ra với thời gian xử lý nước là 5 ngày ở điều kiện nhiệt độ là 20°C.
BVMT	:	Bảo vệ môi trường
CBQL	:	Cán bộ quản lý
CMHS	:	Cha mẹ học sinh
CNH	:	Công nghiệp hóa
COD	:	Chemical Oxygen Deman – nhu cầu ô xi hóa học (là lượng ô xi cần thiết để ô xi hóa các hợp chất hóa học trong nước bao gồm cả vô cơ và hữu cơ)
CSVC	:	Cơ sở vật chất
GDCD	:	Giáo dục công dân
GDMT	:	Giáo dục môi trường
GVCN	:	Giáo viên chủ nhiệm
HDH	:	Hiện đại hóa
KT-XH	:	Kinh tế - Xã hội
NGLL	:	Ngoài giờ lên lớp
TBDH	:	Thiết bị dạy học
TCCP	:	Tiêu chuẩn cho phép
THCS	:	Trung học cơ sở
THPT	:	Trung học phổ thông

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 2.1:	Thống kê số học sinh các trường THPT năm học 2014 - 2015.....	27
Bảng 2.2:	Số lượng CBQL các trường THPT năm học 2014-2015.....	27
Bảng 2.3:	Số lượng giáo viên các trường THPT năm học 2014 - 2015.....	28
Bảng 2.4a:	Số lượng và tỷ lệ xếp loại giáo dục hạnh kiểm năm học 2013 - 2014.....	29
Bảng 2.4b:	Số lượng và tỷ lệ xếp loại giáo dục học lực năm học 2013 - 2014.....	29
Bảng 2.5a:	Tầm quan trọng của môi trường, giáo dục môi trường đối với cuộc sống	36
Bảng 2.5b:	Mức độ ô nhiễm môi trường tại làng nghề, khu công nghiệp.....	36
Bảng 2.5c:	Nguyên nhân gây ô nhiễm môi trường ở làng nghề, khu công nghiệp	37
Bảng 2.5d:	Ảnh hưởng của môi trường đối với phát triển kinh tế xã hội, sức khỏe con người	37
Bảng 2.5e:	Biện pháp để cải thiện môi trường ở các làng nghề, KCN	37
Bảng 2.6:	Nhận thức của đội ngũ giáo viên về tổ chức giáo dục môi trường ở các làng nghề (n=52).....	40
Bảng 2.7:	Nhận thức của học sinh THPT về giáo dục môi trường (n=126)	41
Bảng 2.8:	Thời lượng, khối lượng kiến thức giáo dục môi trường tích hợp trong các môn học	42
Bảng 2.9:	Mức độ lồng ghép, tích hợp nội dung giáo dục môi trường vào các môn học (n=70).....	43
Bảng 2.10:	Thực trạng tổ chức giáo dục môi trường thông qua hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp (n=70).....	44
Bảng 2.11:	Sự phối hợp các tổ chức trong trường giáo dục môi trường cho học sinh.....	46
Bảng 2.12:	Sự phối hợp với các lực lượng ngoài nhà trường tổ chức giáo dục môi trường cho học sinh.....	47
Bảng 3.1:	Khai thác nội dung giáo dục BVMT thông qua các môn học.....	64
Bảng 3.2:	Thăm dò sự cần thiết của các biện pháp	80
Bảng 3.3:	Thăm dò tính khả thi của các biện pháp	81

DANH MỤC CÁC SƠ ĐỒ

Sơ đồ 2.1. Sơ đồ công nghệ làm bún	32
Sơ đồ 2.2. Sơ đồ công nghệ làm đậu phụ	34
Sơ đồ 2.3. Sơ đồ công nghệ làm sản phẩm mây tre đan	35
Sơ đồ 3.1. Sơ đồ công nghệ sản xuất miến dong	73